

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 5 дугаар сургуулийн
2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн
аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГСА-2024/53/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Говьсүмбэр аймаг
2024 он

Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх
аудитор: Б.Сарантуяа
Утас: 70543179, Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Г.Наранбаяр
Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn
Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн: "Платиниум прогресс аудит" ХХК
Захирал: Ж.Баяртуул
Утас: 99066015, Цахим хаяг: platinumprogressaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 47 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 92.0 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно. Ингэхэд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.САРАНТУЯА

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>300,957,791.09</u>	<u>396,835,525.68</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	31,844,231.03	96,863,618.27
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	6,511,081.78	3,671,081.78
21218	Ахмадын сангийн харилцах	6,511,081.78	3,671,081.78
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	25,333,149.25	93,192,536.49
3121	Төгрөг	25,333,149.25	93,192,536.49
31211	Төрийн сангийн харилцах	25,333,149.25	93,192,536.49
34	УРЬДЧИЛГАА	5,355,000.00	-
34600	Урьдчилж гарсан зардал	5,355,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	263,758,560.06	299,971,907.41
351	Түүхий эд материал	37,239,947.81	45,752,174.81
35110	Тусгай зориулалттай материал	36,773,987.81	45,253,539.81
35130	Эм боох материал	465,960.00	498,635.00
354	Хангамжийн материал	226,518,612.25	254,219,732.60
35410	Бичиг хэргийн материал	2,021,202.00	2,232,952.00
35420	Аж ахуйн материал	133,143,518.10	141,777,895.70
35440	Түлш, шатах тослох материал	90,000.00	10,000.00
35460	Хүнсний материал	12,122,060.00	14,948,433.25
35470	Бусад хангамжийн материал	79,141,832.15	95,250,451.65
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,818,097,063.49</u>	<u>2,920,417,434.76</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,818,097,063.49	2,920,417,434.76
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	2,488,561,163.49	2,602,105,934.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,511,587,545.63	2,563,526,072.63
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(341,005,481.29)	(386,034,066.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	373,610,129.84	520,640,801.73
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(140,046,305.44)	(165,800,953.43)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	184,014,490.52	168,104,108.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(100,801,716.12)	(99,290,027.55)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,225,000.00	1,200,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,499.65)	(240,000.00)
393	Биет бус хөрөнгө	329,535,900.00	318,311,500.00
39301	Програм хангамж	12,604,400.00	12,384,400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(972,500.00)	(11,976,900.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	317,904,000.00	317,904,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3,119,054,854.58</u>	<u>3,317,252,960.44</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>411,949.90</u>	<u>269,774.51</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	411,949.90	269,774.51
413	Өглөг	411,949.90	269,774.51
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	411,949.90	269,774.51
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3,118,642,904.68</u>	<u>3,316,983,185.93</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,118,642,904.68	3,316,983,185.93

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,431,180,360.62	1,431,180,360.62
51101	Өмч: - төрийн	1,431,180,360.62	1,431,180,360.62
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,438,230,446.47	1,636,570,727.72
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(1,720,083,284.26)	1,438,230,446.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,158,313,730.73	198,340,281.25
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	249,232,097.59	249,232,097.59
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,119,054,854.58</u>	<u>3,317,252,960.44</u>

Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,540,712,023.70	3,219,245,277.87
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,143,700,123.70	226,128,577.87
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,143,700,123.70	226,128,577.87
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,143,700,123.70	226,128,577.87
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,143,700,123.70	226,128,577.87
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,397,011,900.00	2,993,116,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,003,576,500.00	2,647,905,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,003,576,500.00	2,647,905,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,054,400.00	9,048,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,054,400.00	9,048,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	387,381,000.00	336,163,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	387,381,000.00	336,163,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,443,773,435.77	3,020,904,996.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,443,773,435.77	3,020,904,996.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,438,882,697.02	2,971,450,843.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,512,201,948.00	1,949,753,869.02
210101	Үндсэн цалин	1,512,201,948.00	1,949,753,869.02
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	189,657,383.89	242,165,849.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	131,522,864.00	168,250,568.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,473,277.00	19,786,097.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,150,143.00	15,635,279.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,772,692.00	3,499,446.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,738,407.89	34,994,459.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	312,598,290.69	303,895,647.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,637,518.63	22,730,947.27
210302	Түлш, халаалт	238,039,362.50	223,588,308.88
210303	Цэвэр, бохир ус	58,921,409.56	57,576,391.19
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,130,468.65	19,654,964.40
210401	Бичиг хэрэг	4,315,125.00	2,623,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,066,200.00	630,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,688,058.89	12,305,148.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	10,061,084.76	4,096,466.40
2105	Нормативт зардал	186,463,529.49	199,735,793.11
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	385,930.00	113,758.00

210502	Хоол, хүнс	186,077,599.49	199,622,035.11
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,597,465.00	16,459,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	6,263,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,597,465.00	10,195,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	204,233,611.30	239,785,720.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,340,335.00	48,351,657.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	167,893,276.30	191,434,063.10
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,890,738.75	49,454,152.66
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	21,186,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	21,186,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,884,400.00	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,884,400.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,338.75	28,267,352.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,338.75	28,267,352.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>3,096,938,587.93</u>	<u>198,340,281.25</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	42,457,438.00	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	42,457,438.00	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	23,539,733.20	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	23,539,733.20	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	18,917,704.80	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>3,115,856,292.73</u>	<u>198,340,281.25</u>

Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан
/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,403,511,900.00</u>	<u>2,993,116,700.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,500,000.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,500,000.00	-
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,500,000.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,500,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,397,011,900.00	2,993,116,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,003,576,500.00	2,647,905,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,003,576,500.00	2,647,905,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,054,400.00	9,048,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,054,400.00	9,048,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	387,381,000.00	336,163,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	387,381,000.00	336,163,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,291,366,350.75</u>	<u>2,848,658,312.76</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,291,366,350.75	2,848,658,312.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,153,559,193.51	2,655,795,204.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,527,067,634.56	1,949,151,494.40

210101	Үндсэн цалин	1,093,261,536.83	1,247,645,368.83
210102	Нэмэгдэл	361,075,625.73	609,847,001.58
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,516,000.00	12,631,998.58
210104	Урамшуулал	64,214,472.00	79,027,125.41
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	180,804,217.26	242,910,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	125,329,300.00	165,179,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,744,600.00	19,432,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,061,164.26	15,546,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,709,300.00	3,886,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,959,853.00	38,866,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	312,598,290.69	303,895,647.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,637,518.63	22,730,947.27
210302	Түлш, халаалт	238,039,362.50	223,588,308.88
210303	Цэвэр, бохир ус	58,921,409.56	57,576,391.19
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,054,400.00	-
210404	Ном, хэвлэл	4,884,400.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,170,000.00	-
2105	Нормативт зардал	50,379,856.00	59,039,203.00
210502	Хоол, хүнс	50,379,856.00	59,039,203.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,237,000.00	4,000,000.00
210604	Урсгал засвар	3,237,000.00	4,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,597,465.00	17,962,460.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	6,263,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,597,465.00	11,699,260.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,820,330.00	78,836,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,121,330.00	54,449,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	22,699,000.00	24,386,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	137,807,157.24	192,863,108.02
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	137,800,818.49	164,595,755.36
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	137,800,818.49	143,408,955.36
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	21,186,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,338.75	28,267,352.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,338.75	28,267,352.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>112,145,549.25</u>	<u>144,458,387.24</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	83,012,400.00	79,439,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	83,012,400.00	79,439,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	83,012,400.00	79,439,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	83,012,400.00	79,439,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	29,133,149.25	65,019,387.24
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,711,081.78	31,844,231.03
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	31,844,231.03	96,863,618.27

Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	1,372,093,127.16	3,052,505,585.37
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			- 3,092,176,411.42	- 3,092,176,411.42
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	- 1,720,083,284.26	-39,670,826.05
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	1,438,230,446.47	3,118,642,904.68
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	1,438,230,446.47	3,118,642,904.68
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	1,438,230,446.47	3,118,642,904.68
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
D08	Тайлант үеийн үр дүн				
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,431,180,360.62	249,232,097.59	1,438,230,446.47	3,118,642,904.68

Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,993,116,700.00	2,896,989,960.10

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,993,116,700.00	2,896,989,960.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,809,609,100.00	2,732,394,204.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,991,730,200.00	1,949,151,494.40
210101	Үндсэн цалин	1,342,675,800.00	1,247,645,368.83
210102	Нэмэгдэл	562,934,400.00	609,847,001.58
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	12,631,998.58
210104	Урамшуулал	86,120,000.00	79,027,125.41
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	251,754,500.00	242,910,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	171,193,100.00	165,179,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,140,400.00	19,432,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,112,200.00	15,546,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,028,100.00	3,886,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	40,280,700.00	38,866,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	332,163,000.00	303,895,647.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,000,000.00	22,730,947.27
210302	Түлш, халаалт	223,163,000.00	223,588,308.88
210303	Цэвэр, бохир ус	82,000,000.00	57,576,391.19
2105	Нормативт зардал	56,533,600.00	59,039,203.00
210502	Хоол, хүнс	56,533,600.00	59,039,203.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,000,000.00	4,000,000.00
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	4,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,560,700.00	22,553,160.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,263,200.00	6,263,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	16,297,500.00	16,289,960.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,867,100.00	150,844,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	126,420,800.00	126,458,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,446,300.00	24,386,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	183,507,600.00	164,595,755.36
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	183,507,600.00	164,595,755.36
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	162,320,800.00	143,408,955.36
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,186,800.00	21,186,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,993,116,700.00	2,984,068,500.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,993,116,700.00	2,984,068,500.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	2,993,116,700.00	2,984,068,500.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	25,333,149.25
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	121,459,889.15

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2022 оны А/59 дүгээр тушаалаар “Төрийн аудитын байгууллагаас Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэл”, 2022 оны А/89 дүгээр тушаалаар “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”-ыг баталсан байна.

Дээрх чиглэл, зааврыг хэрэгжүүлж, санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгагдагч байгууллагад хамааралтай 29 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу горим, сорилыг гүйцэтгэж, холбогдох баримтыг тулган баталгаажуулахад тайлант онд Байгууллагын шилэн дансны мэдээллийг shilendans.gov.mn цахим мэдээллийн сантай тулган шалгахад:

- Тайлант онд ажлын байран дахь сургалт зохион байгуулахдаа 1,660,000 төгрөг зарцуулж, тус сургалтад 63 албан хаагч хамрагдсан бөгөөд нэг удаагийн нэг өдрийн сургалтад бичгийн цаас 12 боодол, 12 принтерийн хор зарцуулсан байна. Дунджаар нэг ажилтанд 95 ширхэг бичгийн цаас зарцуулсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.2.3-т *"сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх"* гэсэн заалтыг мөрдөн ажиллаагүй, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх.” Батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах зөвлөмж өгөв.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой горим сорилын хүрээнд дараах зөрчил илэрсэн байна. Үүнд:

- Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллийн нэгдсэн санд "Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан"-гийн мэдээллийг хугацаа хоцроон мэдээлсэн. Мөн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан дүгнэлт байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.6. дахь *"худалдан авах ажиллагаанд хийсэн аудитын тайлан, дүгнэлт болон бусад хяналт шалгалтын дүн"* гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Тогтоосон хугацаанд мэдээллийг бүрэн www.shilendans.gov.mn цахим санд мэдээлж ажиллах зөвлөмж өгөв.

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

- Захирлын 2023.01.02-ны өдрийн А/01 тоот “Байгууллагын бүтэц орон тоог баталсан тухай” тушаалд тусгагдаагүй Хөдөлмөр аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан ажилтан гэсэн орон тоогоор сар бүр 40 хувийн нэмэгдэл олгож 1 албан хаагчийг цалинжуулсан байна.
- Тус сургуулийн захирлын “Байгууллагын бүтэц орон тоог баталсан тухай” тушаалаар эмчийн цалинг ТҮЭМ-4 шатлалаар баталж цалинжуулж байгаа бөгөөд цалинг тогтоохдоо Засгийн газрын 240 дүгээр тогтоолын 2 дугаар хавсралтаас зөрүүтэй тогтоосон байна.

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 1 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулж, дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн тайлангийн эхний үлдэгдлийг 2022 оны аудитлагдсан санхүүгийн тайлантай тулган шалгахад 42,457,438.0 төгрөгийн зөрүүтэй илэрхийлсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.3 дахь “*холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах*” гэсэн заалтыг зөрчсөн ба толилуулга, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 5,030.5 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 4,195.0 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт тогтоож, 835.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

Төлбөрийн акт

Тус сургуулийн нягтлан бодогчийн ажлыг улирал бүр дүгнэж, ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг тухай бүр үндсэн цалингийн 45.0 хувиар олгосон боловч сургуулийн захирлын 2023.05.24-ний өдрийн Б/45 тоот “Нягтлан бодогчид 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Зөрчилгүй” дүгнэгдсэн тул 2 сарын цалинтай тэнцэх мөнгөн шагнал олгох тухай” тушаал гаргаж, 5 дугаар сард 1,722,920.00 (Нэг сая долоон зуун хорин хоёр мянга есөн зуун хорин) төгрөгийн урамшууллыг давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “*Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх “*улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох*”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан, бодит байдлыг буруу тайлбарласан / буруу ойлгосон/, хайнга хандсан/мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

“Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно” 15.1.3 дахь “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2.2 дахь “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна”, Сангийн сайдын 2022 оны 28 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 25 дахь заалтуудыг тус тус зөрчсөн ба “Үнэн зөв байдал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль журмыг зөрчин олгосон урамшууллыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Тайлант онд шилдэг ажилтнаар 2 албан хаагчийн шалгаруулж шагнахдаа зардлын ангилал зөрчиж, цалингийн сангаас үндсэн цалинг 100 хувиар нэмэгдүүлж буюу 2,141,000.00 (Хоёр сая нэг зуун дөчин нэгэн мянган) төгрөгийн урамшууллыг давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх *“Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”*, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь *“батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”*, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх *“Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”*, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь *“Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”*, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2.2 дахь *“Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна”* гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн ба *“Үнэн зөв байдал”* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль журмыг зөрчин олгосон урамшууллыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Сургуулийн захиралд 2022 оны гүйцэтгэлийн үнэлгээний урамшууллыг олгохдоо Сүмбэр сумын Засаг даргын 2022.12.19-ны өдрийн Б/27 тоот захирамжаар 68 хувийн урамшуулал олгох шийдвэрийн санхүүгийн тайланд өглөг тусгалгүйгээр 2023 онд 28 хувь 331,130.00 (гурван зуун гучин нэгэн мянга нэг зуун гучин) төгрөгийн урамшуулал томилсон эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх *“Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”*, 40 дүгээр зүйлийн 40.3 дахь *“Үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагч нь хагас, бүтэн жилээр дүгнэнэ.”*, 43 дугаар зүйлийн 43.5 дахь *“Төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 43.1.3, 43.1.5-д зааснаас бусад төсвийг хоёр төсвийн жил дамжуулан зарцуулахгүй”*, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх *“Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”*, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь *“Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”* гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн ба *“Нийцсэн ба зохистой байх”* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль журмыг зөрчин олгосон урамшууллыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

Зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар

Илрүүлэлт Сургуулийн захирлын 2023.01.30-ны өдөр баталсан “Байгууллагын дотоод журам” нь холбогдох хууль журамд нийцээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх “Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журмын 2.2 дахь “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтуудтай нийцүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Холбогдох хууль тогтоомжийн заалтуудтай нийцүүлэн журмыг батлах

Сахилгын шийтгэлтэй албан хаагчид олгосон урамшууллын талаар

Илрүүлэлт Нягтлан бодогчид Төрийн аудитын байгууллагаас “Шилэн дансны мэдээллийн цахим сан”-д мэдээлэл хугацаа хоцроон байршуулснаас зөрчил арилгах албан шаардлага хүргүүлсний дагуу сургуулийн захирлын 2023.06.14-ний өдрийн Б/46 тоот “Нягтлан бодогчид Шилэн дансны мэдээлэл хоцроон байршуулсан тул хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулах тухай” тушаал гарсан бөгөөд нягтлан бодогч нь “Шилэн дансны нэгдсэн сан”-д “аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан”-г хугацаа хоцроон байршуулсан байна. Мөн нягтлан бодогчийг сахилгын шийтгэлтэй байх үед 9-р сард 30 хувь 334,200.00 төгрөг, 12 дугаар сард 45 хувь 501,300,00 төгрөг, нийт 835,500.00 (Найман зуун гучин таван мянга таван зуун) төгрөгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.5-д “Сахилгын зөрчлийг илрүүлснээс хойш 6 сар, зөрчил гаргаснаас хойш 12 сараас илүү хугацаа өнгөрсөн бол сахилгын шийтгэл ногдуулж болохгүй”, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8-д “Хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл ажилтныг хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцно”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтын 2.7-д “Хууль тогтоомжийн дагуу сахилгын шийтгэл хүлээсэн төрийн албан хаагчийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцогдох хугацаа дуусаагүй бол тухайн төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгохгүй” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сахилгын шийтгэлтэй албан хаагчид хууль журам зөрчсөн шагнал урамшуулал олгохгүй байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сүмбэр сумын 5-р сургууль	1	42.5					1	42.5				
Дүн	1	42.5					1	42.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Сүмбэр сумын 5-р сургууль	4	5.0	3	4.2			1	0.8				
Дүн	4	5.0	3	4.2			1	0.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Сүмбэр сумын 5-р сургууль	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил /Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль/								
Сүмбэр сумын 5-р сургууль	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0
Нийт дүн	2	0					2	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

